

Sygn. akt XX GC 406/19

POSTANOWIENIE

Dnia 3 czerwca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący SSR del. Anna Wasilewska

Protokolant: sekr.sądowy Damian Mroziak

po rozpoznaniu 3 czerwca 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. Ż.**

przeciwko **M. G.**

o pozbawienie wspólnika prawa reprezentacji spółki

postanawia:

umorzyć postępowanie.

SSR del. Anna Wasilewska

Sygn. akt XX GC 406/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 marca 2019 r. powód P. Ż. wniósł o pozbawienie pozwanego M. G. prawa reprezentacji spółki (...) sp. j. /KRS (...).

W uzasadnieniu pozwu, powód wskazał, iż Pozwany posłużył się i nadal posługuje się Spółką do osiągnięcia swoich celów indywidualnych w sposób sprzeczny z interesem Spółki. Pozwany, w ocenie powoda, całkowicie zagubił się w swojej podwójnej roli i nie sposób uzasadnić jego czynności podejmowanych w imieniu spółki w relacji do (...) sp. z o.o. a także (...) sp. z o.o. interesem spółki.

Pozwany w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując, iż nieprawdą jest, że kiedykolwiek wykorzystywał Spółkę do swoich celów indywidualnych, które byłyby jednocześnie sprzeczne z interesem Spółki. Pozwany argumentował, iż powód nie skonkretyzował owych „celów indywidualnych” w pozwie, a pozew się składa się z negatywnych i krzywdzących opinii na jego temat.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Instytucja sądowego wyłączenia wspólnika spółki jawnej uregulowana została w art. 30 § 2 kodeksu spółek handlowych. Zgodnie z postanowieniami tego przepisu pozbawienie wspólnika prawa reprezentacji spółki może nastąpić wyłącznie z ważnych powodów na mocy prawomocnego orzeczenia sądu.

Co do zasady, przepisy kodeksu spółek handlowych określają, że prawo do reprezentowania spółki jawnej ma każdy wspólnik. Oznacza to, że umocowanie wspólników do reprezentacji spółki jawnej wynika wprost z ustawy (przedstawicielstwo ustawowe).

W niniejszej sprawie, bezspornym było, iż pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy spółki w dniu 22 sierpnia 2018 r. ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2018 r. /oświadczenie – wypowiedzenie umowy spółki k. 40, stanowiska stron na rozprawie w dniu 3 czerwca 2020 r. k. 129/.

Wspólnik może wypowiedzieć umowę spółki jawnej z 6-miesięcznym terminem wypowiedzenia stosownie do treści art. 61 § 1 K.s.h. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577) albo innym wynikającym z umowy spółki. Kontynuacja spółki jest możliwa, o ile w spółce pozostanie co najmniej dwóch wspólników. Spółka może trwać nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy tak postanowią (art. 64 K.s.h.). Spółka jawna nie może natomiast funkcjonować jako spółka jednoosobowa. Gdy do upływu okresu wypowiedzenia do spółki nie zostanie przyjęta nowa osoba, wówczas spółka będzie musiała być zlikwidowana. Wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika stanowi bowiem przyczynę rozwiązania spółki (art. 58 § 1 pkt 5 K.s.h.). W takim przypadku należy przeprowadzić likwidację spółki, chyba że wspólnicy uzgodnili inny sposób zakończenia jej działalności (art. 67 K.s.h.).

W niniejszej sprawie, pozwany złożył wypowiedzenie umowy spółki, a spółka nie może być kontynuowana, gdyż nie może funkcjonować jako spółka jednoosobowa. Takie stanowisko potwierdził Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 8 czerwca 2017 r., sygn. akt II FSK 207/15. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że w przypadku wypowiedzenia umowy spółki jawnej przez jej wspólnika co do zasady następuje otwarcie likwidacji spółki i jej rozwiązanie, choć pozostali wspólnicy mogą postanowić o dalszym trwaniu spółki (bez wspólnika, który dokonał wypowiedzenia-art. 64 § 1 i § 2 k.s.h.). Rozwiązanie spółki następuje z chwilą jej wykreślenia z rejestru (art. 84 § 2 k.s.h.). Może ono nastąpić po przeprowadzeniu jej likwidacji lub bez przeprowadzenia likwidacji. Upływ terminu wypowiedzenia nie powoduje zatem rozwiązania spółki, a jedynie powstaje przyczyna jej rozwiązania, powodująca konieczność rozpoczęcia fazy likwidacji spółki. W okresie likwidacji spółki dotychczasowi jej wspólnicy nie tracą tego przymiotu. Nie traci go również ten ze wspólników, który wypowiedział umowę. W przypadku spółki jawnej, w której jest tylko dwóch wspólników, przyjęcie poglądu, że wspólnik wypowiadający umowę traci swój status wspólnika z dniem upływu okresu wypowiedzenia, powodowałoby, że w spółce (istniejącej do dnia jej wykreślenia z rejestru) pozostałby wyłącznie jeden wspólnik. W obrocie nie może jednak istnieć spółka osobowa jednoosobowa. Wspólników musi być co najmniej dwóch. Zauważyć należy, że ustawodawca w żadnym z przepisów nie wskazuje, że wspólnik wypowiadający umowę z dniem upływu okresu wypowiedzenia staje się byłym wspólnikiem. Upływ okresu wypowiedzenia powoduje zatem tylko ten skutek, że rozpoczyna się postępowanie mające na celu likwidację spółki.

W niniejszej sprawie, spółka na skutek wypowiedzenia złożonego przez pozwanego weszła w fazę postępowanie mającego na celu likwidację spółki. Powód złożył w rejestrze wniosek o wykreślenie spółki, sąd rejestrowy uwzględnił wniosek i spółkę wykreślił z rejestru, jednak postanowienie o wykreśleniu zostało zaskarżone przez pozwanego, który podnosił, iż nie zgadza się na wykreślenie spółki z rejestru bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego. Postępowanie dotyczące wykreślenia spółki z rejestru jest obecnie w toku. /odpis z KRS spółki, oświadczenia stron na rozprawie w dniu 3 czerwca 2020 r. k. 129/.

Wobec faktu, iż spółka obecnie jest w fazie likwidacji, gdyż na obecnym etapie wspólnikom nie udało się uzgodnić innego sposobu zakończenia działalności spółki /art. 67 § 1 k.s.h./, zatem zgodnie z art. 68 k.s.h. w okresie likwidacji do spółki stosuje się przepisy dotyczące stosunków wewnętrznych i zewnętrznych spółki, chyba że przepisy niniejszego rozdziału stanowią inaczej lub z celu likwidacji wynika co innego. Zgodnie zaś z art. 70 § 1 k.s.h. likwidatorami są wszyscy wspólnicy. Wspólnicy mogą powołać na likwidatorów tylko niektórych spośród siebie, jak również osoby spoza swego grona. Uchwała wymaga jednomyślności, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Zgodnie natomiast z art. 71 § 1 k.s.h. Sąd rejestrowy może, z ważnych powodów, na wniosek wspólnika lub innej osoby mającej interes prawny, ustanowić likwidatorami tylko niektórych spośród wspólników, jak również inne osoby.

Ustanowienie likwidatorów przez sąd rejestrowy stanowi wyłom od zasady ogólnej, zgodnie z którą likwidatorami są wszyscy wspólnicy albo wspólnicy lub osoby trzecie powołane uchwałą wspólników (por. art. 70 § 1 k.s.h.).

W literaturze podnosi się, iż celem ustanowienia likwidatorów w trybie przymusowym jest zapobieżenie pełnieniu funkcji przez niektórych lub wszystkich wspólników, czy też określone osoby trzecie albo też umożliwienie sprawnego

przeprowadzenia likwidacji, w przypadku kiedy wspólnicy spółki pozostają w konflikcie. /G. A., K. A. (red. nauk.)
Ustanowienie likwidatora spółki jawnej przez sąd, (...) Lex./

W sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie, wobec ewidentnego konfliktu dotychczasowych wspólników, powód powinien rozważyć wystąpienie w trybie art. 71 § 1 k.s.h. do Sądu Rejestrowego, celem umożliwienia sprawnego przeprowadzenia likwidacji spółki. Na obecnym etapie, wobec braku możliwości dalszego prowadzenia spółki, konieczna jest bowiem jej likwidacja, gdyż zaistniała przyczyna powodująca rozwiązanie spółki. Wobec powyższego, bezprzedmiotowym było orzekanie przez sąd o roszczeniu powoda o pozbawienie wspólnika prawa reprezentacji w spółce, skoro umowa spółki została wypowiedziana. Na obecnym etapie postępowania likwidacyjnego spółki, zastosowanie znajduje przepis szczególny art. 71 § 1 k.s.h., zamiast przepisu art. 30 § 2 k.s.h., zgodnie z normą kolizyjną zawartą w art. 68 k.s.h.

Mając powyższe na uwadze, sąd przychylił się do wniosku powoda wyrażonego na ostatniej rozprawie, zgodnie z którym powód potwierdził, iż doszło do rozwiązania spółki i pozostawił pod rozwagę sądu ewentualne umorzenie postępowania. /k. 129/. Umarzając postępowanie, sąd uznał, iż z przyczyn opisanych powyżej wydanie wyroku stało się zbędne. /art. 355 k.p.c./.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 30 § 2 k.s.h., art. 71 § 1 k.s.h. w zw. z art. 68 k.s.h. i art. 355 k.p.c.

SSR del. Anna Wasilewska

Zarządzenie: (...)

SSR del. Anna Wasilewska